

OPONENTSKÝ POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Ústav etnologie

Filozofická fakulta

Univerzita Karlova

Autorka práce: Alexandra Čeryová

Název práce: Etnojazyková asimilácia maďarskej menšiny na južnom Slovensku: prípadová štúdia okolia Nitry

Vedoucí práce: Prof. PhDr. Leoš Šatava, CSc.

Práce Alexandry Čeryové se zabývá otázkou etnické a jazykové asimilace maďarské menšiny na jižním Slovensku. Autorka pracuje s koncepty etnické identity, bilingvismu či etnických menšin a na základě vlastního výzkumu sleduje, jaké faktory ovlivňují jazykový posun a změnu etnické identity u maďarské menšiny v okolí Nitry. Práce má aktuální téma, je dobře odvedená a pečlivě zpracovaná, a přináší zajímavé výsledky.

V první části práce autorka hezky rekapituluje slovensko-maďarské vztahy s důrazem na moderní dějiny, dále představuje teoretické koncepty, které bude v práci používat (etnicita, nacionalismus, bilingvismus či akulturace) a přesouvá se ke svému hlavnímu tématu, jímž je maďarsko-jazyčná menšina na Slovensku.

Jako metodu výzkumu autorka volí etnografické metody, zejména polo-strukturované rozhovory, ale také pozorování. Oceňuji metodologický přístup zaměřující se nikoli na jednotlivce, ale na trojgenerační rodinné celky: autorka celkem správně přepokládá, že má-li sledovat změnu v předávání jazyka či identity, bude třeba sledovat proměny mezi prarodiči, rodiči a dětmi. Velmi hezkým způsobem popisuje svoji metodu a způsob, jakým realizovala terénní výzkum, vybírala informátory, pracovala s daty; včetně diskuse jeho slabin.

Formálně má text dobrou úroveň. Práce má vysoký jazykový standard (byť gramatiku slovenštiny nedovedu posoudit), nenašla jsem výraznějších chyb ani větší počet překlepů; je na ní vidět pečlivost provedení. Autorka pracuje s širokou škálou relevantní odborné (české/slovenské i anglo-jazyčné) literatury, systém odkazování a vůbec práce s literaturou jsou

příkladné. Text neobsahuje obrázky, ale ve výzkumné části je doplněn citacemi z rozhovorů s informátory, které pěkně doplňují celou argumentaci.

Práce je celkově dobrá. Mám pouze několik drobných výhrad, které nesnižují celkové pozitivní hodnocení: odkaz Hunčík, Gál 1993 (citováno na s. 2 a dále v textu) chybí v seznamu použité literatury; na s. 18 autorka cituje v angličtině, což trochu ruší plynulost čtení, vzhledem k tomu, že všechny ostatní citace a odkazy jsou přeložené (není to ale chyba, je to možnost). U rozpravy o metodologii autorka uvádí, že vzhledem k autobiografickému charakteru rozhovorů je třeba počítat s určitou „nespolehlivostí vypravěče“ – není tomu tam ale v etnografii vždy? Nemá nakonec informátor vždycky pravdu?

Práce A. Čeryové přináší i zajímavé výsledky. Od těch očekávatelných (smíšené sňatky častěji vedou k zániku menšinového jazyka a identity; je těžké určit, kdo je vlastně „Maďar“), až po celkem překvapivé (identitu předávají i ti, kteří menšinovým jazykem nehovoří; význam vrstevnické skupiny v předávání jazyka; mezigenerační přednost může významně probíhat mezi prarodiči a vnoučaty apod.).

Celkové hodnocení práce Alexandry Čeryové je velmi příznivé. Autorka zvládla zpracovat odborný problém za pomoci relevantní odborné literatury, realizovala vlastní terénní výzkum a přinesla zajímavá zjištění. To vše přitom s metodologickým a teoretickým zajištěním kulturní antropologie. Nároky kladené na bakalářskou práci tak byly spolehlivě splněny. Doufám, že autorka bude ve studiu a další odborné práci pokračovat.

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit jako **výborně**.

V Jevišovce, 23. 8. 2022

Lenka Jakoubková Budilová